

**ໂຄງການ ການເມືອງລາວຍຸກໃໝ່ ເພື່ອປະຊາທິປະໄຕ
ຂອງສ່ວນປະຊາຊົນ**

ໃນຮະບອບປະຊາທິປະໄຕ ແບບສີຫລັກການ ດັ່ງນີ້

ປະຊາຊົນຜູ້ມີອຳນາດອະທິປະໄຕ ໄຂ້ອຳນາດນັ້ນຜ່ານຕົວແທນ ຊຶ່ງເຂົ້າໄປທຳ
ໜ້າທີ່ໃນຮຸກສະພາ

ການສະແດງອອກຊຶ່ງພົນປະໂຍດ ແລະຄວາມຄິດເຫັນຂອງປະຊາຊົນ ມີກຸ່ມ
ພົນປະໂຍດ ແລະກຸ່ມອິດທິພົນຮອງຮັບ

ກຸ່ມອິດທິພົນແລະກຸ່ມພົນປະໂຍດ ກຽວໂຍງສັມພັນກັບພັກການເມືອງ ໃນແງ່ທີ່ພັກ
ການເມືອງລວບລວມແລະຄັດສິນພົນປະໂຍດແລະຄວາມຄິດເຫັນໃນຮູບຂອງນະໂຍບາຍ
ກົດຈະກຳທາງການເມືອງ ດຳເນີນການໂດຍພັກການເມືອງ ຮັກບານແລະຮັກສະພາ
ການເລືອກຕັ້ງເປັນວິທີການດຽວ ທີ່ໄຊ້ການໄດ້ມາຊຶ່ງຕົວແທນຂອງປະຊາຊົນ
ພັກການເມືອງສາມາດເປັນໂຄງການຫລັກ ໃນການຕອບສະໜອງ ຄວາມຕ້ອງການ
ຂອງປະຊາຊົນໄດ້

ປະຊາຊົນກຸ່ມອິດທິພົນ ແລະກຸ່ມພົນປະໂຍດຈະອາໄສພັກການເມືອງ ເປັນຊ່ອງ
ທາງຫລັກໃນການເຂົ້າເຖິງ ແລະມີສ່ວນຮ່ວມໃນການກຳໜົດນະໂຍບາຍ ພັກການ
ເມືອງເປັນອົງກອນ ເປັດສະມາຊິກສາມາດກຳໜົດທິດທາງການດຳເນີນງານໄດ້

ຈາກສົມມະຕິການດັ່ງກ່າວນີ້ ຮະບອບປະຊາທິປະໄຕຈຶ່ງໄດ້ກຳໜົດ ໃຫ້ພັກການເມືອງ
ການເລືອກຕັ້ງແລະຮັກສະພາ ເປັນສະຖາບັນທາງການເມືອງຫລັກ ແຕ່ໃນປັດຈຸບັນປະຊາ
ຊົນມີການເຄື່ອນໄຫວເປັນເອກກະພາບ ແຍກຕົວອອກຈາກພັກການເມືອງ ຈຶ່ງກໍ່ໃຫ້ເກີດ
ຄວາມແຕກຕ່າງຮະຫວ່າງ(ການເມືອງເກົ່າ)(ກັບ)(ການເມືອງລາວຍຸກໃໝ່) -ມີດັ່ງນີ້

ການເມືອງເກົ່າ -ຄື -ພັກການເມືອງເປັນອົງກອນດຽວ ທີ່ສາມາດສົ່ງຜູ້ສັມພັນເຂົ້າດຳ
ຮົງຕຳແໜ່ງທາງການເມືອງ -ການເລືອກຕັ້ງທາງຕົງ ເປັນວິທີການດຽວໃນການໄດ້ຜູ້
ແທນຮາສດອນ

ກິດຈະກຳທາງການເມືອງ ເປັນບົດບາດແລະມີໜ້າທີ່ຫຼັກ ຂອງຮັກສາສະພາ - ການເລືອກຕັ້ງໄຊ້ການເປັນຜູ້ແທນຂອງພື້ນທີ່ ມີການໄຊ້ເງິນໄຊ້ອຳນາດຂົ່ມຂູ່ຫລາຍໃນການເລືອກຕັ້ງ

ການເຄື່ອນໄຫວຂອງປະຊາຊົນ ໄດ້ແຍກຕົວອອກຈາກພັກການເມືອງ - ພັກການເມືອງບໍ່ຍອມຮັບການເຄື່ອນໄຫວ ໂດຍຕົງຂອງປະຊາຊົນ - ພັກການເມືອງກືກຍຶດກຸມໂດຍກຸ່ມທຶນທີ່ປະກອບດ້ວຍຄົນຈຳນວນນ້ອຍ

ການເມືອງລາວຍຸກໃໝ່-ຄື - ກຸ່ມປະຊາຊົນທີ່ບໍ່ໄຊ້ພັກການເມືອງ ສົ່ງຜູ້ແທນເຂົ້າດຳລົງຕຳແໜ່ງທາງການເມືອງໄດ້ - ການເລືອກຕັ້ງທາງຕົງເປັນພຽງວິທີການນຶ່ງເທົ່ານັ້ນ ໃນການໄດ້ຜູ້ແທນຮາສດອນ

ກິດຈະກຳທາງການເມືອງ ຈາກອົງກອນປະຊາຊົນໃນບົດບາດສຳຄັນ ການເປັນຕົວແທນອາສັຍກຸ່ມທາງສັງຄົມ - ເສກກິດ - ການເມືອງດ້ວຍ - ທຶນມີບົດບາດນ້ອຍລົງ

ການເຄື່ອນໄຫວຂອງປະຊາຊົນ ເປັນກິດຈະກຳທາງການເມືອງທີ່ສຳຄັນ - ການເຄື່ອນໄຫວໂດຍຕົງຂອງປະຊາຊົນ ມີພື້ນຖານຕັດສິນໃຈທາງການເມືອງ - ການເມືອງມີການເປີດພື້ນທີ່ ຂອງການມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງກວ້າງຂວາງ

ຄວາມແຕກຕ່າງທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດກໍຄື ການທີ່ປະຊາຊົນເຄື່ອນໄຫວໂດຍແຍກຕົວອອກຈາກພັກການເມືອງ ຊຶ່ງເປັນການທຳໃຫ້ສົມມະຕິການ ກຽວກັບຄວາມສັມພັນຮະຫວ່າງປະຊາຊົນກັບພັກການເມືອງແບບເດີມບໍ່ເປັນຄວາມຈິງອີກຕໍ່ໄປ - ເຫດທີ່ເປັນເຊັ່ນນີ້ກໍເພາະພັກການເມືອງ ກາຍເປັນເຄື່ອງມືຂອງກຸ່ມທຸຣະກິດ ທີ່ມຸ້ງຮັກສາສະເພາະພື້ນປະໂຍດຂອງຕົນ ຫນີ ບໍ່ກໍວາງແນວທາງສອງຮູ້ຄື ໃຫ້ພື້ນປະໂຍດກັບປະຊາຊົນ ຜ່ານໂຄງການປະຊາທິປະໄຕບຸກຄູ່ໄປ ກັບການສແວງຫາພື້ນປະໂຍດໃຫ້ແກ່ - ຜູ້ກຸ້ຮຸ້ນ - ຂອງພັກການເມືອງນັ້ນ ຈົນໃນທີ່ສຸດພື້ນປະໂຍດຂອງຜູ້ນຳພັກການເມືອງ ກໍຂັດແຍ່ງກັບພື້ນປະໂຍດຂອງຊາດ

ເມື່ອປະຊາຊົນມີການເຄື່ອນໄຫວໂດຍຕົງ ການເຄື່ອນໄຫວພັກຈະບໍ່ກຽວກັບການຊ່ວຍຊຶ່ງອຳນາດ ໃນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນຈຶ່ງບໍ່ໄຊ້ເປັນໄປ

ໃນລັກສະນະດຽວກັບພັກການເມືອງ ເພາະຂາດມະຕິຂອງການແຂ່ງຂັນ ເພື່ອ
ໃຫ້ໄດ້ມາຊິງອຳນາດຮັກ ກຸ່ມປະຊາຊົນຈຶ່ງກາຍເປັນຜ່າຍດຳນນອກຮັກສະພາ
ແລະແມ່ນຈະໄດ້ຮັບການຮັບຮອງສິດທິຕາມຮັກທັມນູນ ແຕ່ກໍ່ກົກທັກທາຍຈາກ
ພັກການເມືອງໃນແງ່ຂອງຄວາມຊອບທັມ

ການທີ່ພັກການເມືອງລາວ ກັບກຸ່ມປະຊາຊົນຜູ້ຕື່ນຕົວທາງການເມືອງ ເຄື່ອນ
ໃຫວເປັນເອກພາບຕໍ່ກັນນີ້ ເປັນເພາະວິວັດທະນາການ ທາງການເມືອງຂອງລາວ
ເປັນເຊັ່ນນັ້ນກຸ່ມປະຊາຊົນມີຄວາມແຂ່ງແກ່ງຫລາຍກວ່າພັກການເມືອງ -ຈົນ
ເກີດຄຳກາມວ່າຫາກກຸ່ມປະຊາຊົນ ເຊັ່ນຂບວນການລາວອິສະຣະເພື່ອປະຊາທິປະ
ໄຕບໍ່ແປກກາຍເປັນພັກການເມືອງອີກພັກນຶ່ງ ແລ້ວເຂົ້າສູ່ການແຂ່ງຂັນທາງການ
ເມືອງພາບ ໂດຍຜ່ານການເລືອກຕັ້ງ ຈະມີວິທີການອື່ນໄດ້ຫຼືບໍ່ ທີ່ຈະຮັບຮອງ
ຄວາມຊອບທັມ ຂອງກຸ່ມປະຊາຊົນທີ່ບໍ່ຕ້ອງການເປັນພັກການເມືອງ

ບັນຫາກໍ່ຄື ກຸ່ມປະຊາຊົນປະເພດນີ້ທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ ມີຜູ້ນຳຂອງຕົນເອງ
ໂດຍແຍກຕົວອອກຈາກພັກການເມືອງຢ່າງດີ ພັກການເມືອງກໍ່ສາມາດ
ເປັນແຄ່ ລາວອິສະຣະຊົ່ວຄາວ-ກຸ່ມປະຊາຊົນເທົ່ານັ້ນ

ການຜິດເອົາກຸ່ມປະຊາຊົນເຂົ້າມາຢູ່ເປັນສວ່ນນຶ່ງ ຂອງຣະບົບແລະກະບວນການທາງ
ການເມືອງທີ່ເປັນການ ອາດທຳໃຫ້ການເຄື່ອນໃຫວຂອງປະຊາຊົນ ມີຂອບເຂດຈຳກັດ
ດັ່ງນັ້ນ-ວິທີການທີ່ດີກໍ່ຄື ການຍອມຮັບສິດທິທາງການເມືອງ ຂອງກຸ່ມປະຊາຊົນໃວ້ໃນ
ຮັກທັມນູນ ແລະຕ້ອງມີການຄຸ້ມຄອງສິດທິນັ້ນ ໂດຍສານປົກຄອງແລະສານຍຸຕິທັມດວ້ຍ

ການເມືອງລາວຍຸກໃໝ່ໜ້າຈະເປັນ-ການເມືອງແບບທັມມະຊາດ-ບໍ່ໄ້ຊ້ການເມືອງ
ແບບທາງການ-ການເມືອງແບບທັມມະຊາດນີ້ ເກີດຈາກຄວາມຮູ້ສຶກຮວ່ມກັນແລະເປັນ
ການເມືອງທີ່ບໍ່ກຽວກັບການແຂ່ງຂັນເພື່ອຊວ່ງຊິງອຳນາດ ດັ່ງນັ້ນບົດບາດອັນສຳ
ຄັນຂອງການເມືອງລາວຍຸກໃໝ່ ຈຶ່ງໜ້າຈະເປັນອຳນາດອ້າງອີງ
ກວ່າດີ ຕຣວດສອບຫລາຍກວ່າຢ່າງອື່ນ

ບົດບາດຂອງການເມືອງລາວຍຸກໃໝ່ ອາດບໍ່ໄ້ຊ້ການທົດແທນການເມືອງແບບເກົ່າ

ແຕ່ເປັນໄປໃນເລື່ອງຕຣວດສອບຄັດຄັ້ງ ຈົນລົດຮະຄວາມຊົ່ວຂອງການເມືອງເກົ່າໄດ້ ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງ ໃນຍາມທີ່ພັກດຽວມີອຳນາດຫລາຍນັ້ນ ສາມາດຮວມພັກເລັກໆ ນອ້ຍໆ ໄວ້ໄດ້ ໂດຍພັກຜ່າຍຄັ້ງບໍ່ມີທາງອາສັຍ ໂຄງການຮັກສະພາດຳເນີນການ ຕຣວດສອບກວ່າດຶງ-ຜເດັດການຄອມມິນິສຕຽງຂັ້ງຫລາຍ ໄດ້

ດັ່ງນັ້ນ ການເມືອງລາວຍຸກໃໝ່-ຈິ່ງມີບົດບາດອັນສຳຄັນທີ່ສຸດ ໃນການຕໍ່ຕ້ານ ຜເດັດການຄອມມິນິສຕຽງດຽວ ໂດຍໄຊ້ພັກດຽວປົກຄອງປະເທດ ທີ່ປະຊາຊົນບໍ່ ເຫັນພອ້ມ ແຕ່ທຳການຫຍັງບໍ່ໄດ້

ປະຊາທິປະໄຕເປັນເອກລັກຂອງລາວຍຸກໃໝ່

ປະເທດລາວໃນວັນນີ້ ສັງຄົມລາວໄດ້ກຳໜົດເຂົ້າສູ່ຈຸດການປ່ຽນແປງ ທາງປະວັດສາດ ຄັ້ງສຳຄັນ ອັນເປັນຜົນຂອງການປ່ຽນແປງທາງການເມືອງ ຈາກການເມືອງຜເດັດ ການຄອມມິນິສ ທັງຮັກສະພາກຸ່ມທຶນຄອມມິນິສ -ມາເຂົ້າສູ່ການເມືອງປະຊາທິປະໄຕ ຂອງປະຊາຊົນ ໃນຣະບອບປະຊາທິປະໄຕ ອັນມີຊາດ ສາສນາ ພຣະມະຫາກະສັດແລະ ປະຊາຊົນເປັນເຈົ້າຂອງປະເທດ ໂດຍອຳນາດປະຊາຊົນຊຶ່ງເປັນອຳນາດໃໝ່ ຍິ່ງໃຫ້ ກວ່າອຳນາດກຸ່ມທຶນ ຈະສະແດງບົດບາດເປັນປັດຈັຍ ກຳໜົດກະບວນການປ່ຽນແປງ ຄັ້ງປະວັດສາດນີ້

ບົດວິນິດສັຍ-ອຳນາດລາວຍຸກໃໝ່ ສັ້ງການເມືອງໃໝ່

ກະບວນການເກີດຂຶ້ນຂອງການເມືອງລາວຍຸກໃໝ່ ບໍ່ໄດ້ເດີມຕົ້ນຫຼືອອກແບບ ຈາກຫລັກການຫຼືທິດສະວັດໃນຕຳຣາ ແຕ່ອຸປັດຂຶ້ນຈາກສະພາວະເປັນຈິງ ຂອງສັງ ຄົມລາວຍຸກໃໝ່ ສະຫວັນຄວາມຈຳຕ້ອງເປັນໄປຕາມກົດເກນ ການພັທນາຂອງສັງ ຄົມລາວຍຸກໃໝ່ ຊຶ່ງມີອົງປະກອບສຳຄັນສອງດ້ານຄື ຄວາມເປັນໄປໄດ້ທາງພາວະວິ ສັຍ(ເງື່ອນໄຂພາຍນອກ)ແລະຄວາມພອ້ມທາງດ້ານອັດຕະວິສັຍ(ຄືປັດຈັຍພາຍໃນ)

ດວ້ຍວິທີຄືນີ້ ຂໍໃຫ້ພວກເຮົາມາທຳຄວາມເຂົ້າໃຈກັນ ໃນເລື່ອງການປ່ຽນແປງທາງ ການເມືອງຂອງປະເທດລາວ ກຳລັງດຳເນີນໄປຢ່າງໄວວັນໄວເດືອນ ເລີ້ມຕັ້ງແຕ່ປີ-00 25-5-ມາເຖິງປີ-08-25-5-ໃນທິດທາງ

ທີ່ສວ່ນປະຊາຊົນສະສົມໃນຊຸມນະໄດ້ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງມາໃນການຕໍ່ສູ້ກັບກຸ່ມການເມືອງ ທີນສາມານຄອມມິນິສ ທາງຂບວນການ ການເມືອງສວ່ນປະຊາຊົນນີ້ ນຳໂດຍຂບວນການລາວອິສະຣະເພື່ອປະຊາທິປະໄຕ ນັບວັນເຕີບໃຫ່ງຂຍາຍຕົວເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນເຮື້ອຍໆ ໄດ້ຮັບການຍອມຮັບຈາກມວນຊົນ ທີ່ຕື່ນຕົວຂຶ້ນມາທຸກໆຄົນທົ່ວປະເທດແລະໃນຕ່າງໆປະເທດຄະນະທີ່ກຸ່ມທຶນສາມານຜເດັດການຄອມມິນິສວຽດນາມ ພະຍາຍາມສະກັດຂັດຂວາງການຕໍ່ສູ້ເຕັມທີ

ໃນກາຣະເວລານີ້ ອຳນາດຂອງປະຊາຊົນລາວໄດ້ປະກົດຂຶ້ນ ຢ່າງເປັນຮູບທັມ ປະຊົນກັບອຳນາດພັກຮັກກຸ່ມທຶນຜເດັດການ ມີແນວໄນ້ມທີ່ຈະສະແດງບົດບາດຜູ້ນຳແລະກຳກັບກະບວນການປ່ຽນແປງທາງການເມືອງຂອງປະເທດລາວ ທີ່ຊັດເຈນຂຶ້ນເຮື້ອຍໆ ໂດຍກຸ່ມອຳນາດຕ່າງໆ ໃນສັງຄົມຄອ່ຍໆໄດ້ປັບຕົວເຂົ້າຫາກັນ ເພື່ອປະກອບເຂົ້າເປັນສວ່ນນຶ່ງ ຂອງອຳນາດການເມືອງລາວຍຸກໃໝ່ ທີ່ມີຂບວນການ ການເມືອງສວ່ນປະຊາຊົນເປັນແກ່ນນຳ ຕາມແນວທາງ -ສວ່ນປະຊາຊົນເປັນເຈົ້າພາບເຈົ້າສັດທາ

ເບິ່ງໃຫ້ເກິ່ງທີ່ສຸດແລ້ວ ການປ່ຽນແປງທາງການເມືອງຄັ້ງນີ້ ຂອງປະເທດລາວ ນອກຈາກແຮງກະຕຸ້ນຂອງ -ຍຸກເອເລັງ -ຊຶ່ງເປັນເຫດປັດຈັຍສຳຄັນພາຍນອກແລ້ວ ມີສາຍເຫດສຳຄັນໂກຍຕົງຈາກ -ພາຍນອກ -ອັນເປັນຄວາມຂັດແຍ້ງຫລັກຂອງປະເທດ ຣະຫວ່າງກຸ່ມທຶນສາມານຜເດັດການຄອມມິນິສວຽດນາມ -ຂບວນການເມືອງສວ່ນປະຊາຊົນ ທີ່ມີຂບວນການລາວອິສະຣະເພື່ອປະຊາທິປະໄຕ ເປັນແກ່ນນຳ

ຄວາມຈິງແລ້ວ ໃນຣະຍະເດັ້ມແຮກໆ ທີ່ຍັງບໍ່ມີການຮວ່ມຕົວກັນເຂົ້າເປັນ ຂບວນການລາວອິສະຣະເພື່ອປະຊາທິປະໄຕນັ້ນ ຄວາມຂັດແຍ້ງໃນຫລັກດຳເນີນໄປໃນຣະຫວ່າງກຸ່ມທຶນໃໝ່(ຕໍ່ມາກາຍພັນເປັນກຸ່ມທຶນສາມານໃນຣະບອບຄອມມິນິສ) -ກັບກຸ່ມທຶນເກົ່າ -ປະກອບດ້ວຍທຶນເຊື້ອເຈົ້າພະຍາທັງຫລາຍ -ແລະທຶນເຊື້ອແກວວຽດມິນທົ່ວໄປ-ແຕ່ດ້ວຍຄວາມອອ່ນລັ່ຂອງກຸ່ມທຶນເກົ່າ ທຳໃຫ້ກຸ່ມທຶນໃໝ່ຜອມຕົວຢ່າງຣວດເຮັວແລະພັທນາມາສູ່ຄວາມເປັນທຶນສາມານຜເດັດການຄອມມິນິສວຽດນາມ ແລະທຳທັ້ຈະຫຸບເອົາປະເທດລາວ ໃວ້ໃນກັມມີຢ່າງໆຢດາຍ ລາວເຮົາຕາຍບໍ່ດາບ

ກາງມວນ ການຜູກຂາດປະເທດລາວ ຂອງກຸ່ມທຶນສາມາດພັດດະຍາວ ຄອມມິນິສ ທີ່ມີຫລາຍດ້ວຍວິທີການສື່ສານເອົາແຕ່ໄດ້ ແມ່ນຈະສາມາດສົດສວຍໂອກາດແລະຊ່ອງວ່າງ ໃນຣະບອບປະຊາທິປະໄຕ ອັນມີຊາດ ສາສນາ ພຣະມະຫາກະສັດແລະປະຊາຊົນລາວເປັນເຈົ້າຂອງປະເທດ ເສີມສ້າງອຳນາດເບັດເສັດເໝືອນພັກຮັກ ແຕ່ພິດຕິກັມຂອງກຸ່ມທຶນສາມາດພັດດະຍາວ ໃນຣະບອບຄອມມິນິສວຽດນາມ ມາສວນທາງຢ່າງຍິ່ງກັບກະບວນການພັທນາທາງການເມືອງ ຂອງກຸ່ມປະເທດກວ້ໝ້ໃນຍ່ານເອເລັຽແປຊິຟິກ ທີ່ຊຶ່ງໄປໃນທິດທາງການສນອງຕອບຕໍ່ພົນປະໂຍດຂອງປະຊາຊົນ ບໍ່ເຄົາຣົບສິດທິປະໂຍດຂອງປະຊາຊົນ ເນັ້ນຄວາມປັ່ງໃສຂອງຮັກບານແລະຄວາມເປັນທັມມາພິບານໃນການໄຊ້ອຳນາດຂອງໂຄງການຮັກ

ທີ່ສຳຄັນຄື ກຸ່ມທຶນສາມາດພັດດະຍາວ ໃນຣະບອບຄອມມິນິສວຽດນາມ ໄດ້ຈົງໃຈທຳລາຍຄຸນອຳນາດທີ່ມີຢູ່ເດີມ ລົງໄປຢ່າງຊັ້ນເຊີງ ໂດຍການສະຖາປານາອຳນາດການເມືອງ ເໝືອອຳນາດນິຕິບັນຍັດ ແລະອຳນາດຕຸລາການ

ພາຍຫລັງພັກແນວລາວຮັກຊາດ ໄດ້ໄຊຊະນະການເລືອກຕັ້ງທີ່ວ່າໄປແລະເຂົ້າເປັນຮັກບານປົກຄອງຣະບອບຄອມມິນິສ ໃນປີ-1975-ກໍໄດ້ເຮັດດຳເນີນການຜູກຂາດອຳນາດພັດດະຍາວໃວ້ໃນກຳມີ ດ້ວຍວິທີການຊີ້ບຸກຄະລາກອນໃນໂຄງການຮັກ ແປງຊັບສິນຂອງຊາດຂອງປະຊາຊົນມາເປັນຂອງຕົວເອງ ໄຊ້ໂຄງການເລືອກຕັ້ງແລະໄຊ້ສານປະຊາຊົນເປັນເຄື່ອງມື ຄວບຄຸມສະພາຜູ້ແທນຮາສດອນແລະວູດທິສະພາ ຈຶ່ງເກີດແຮງຕ້ານຈາກທຸກຝ່າຍໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງ ຈາກຂບວນການ ການເມືອງສວ່ນປະຊາຊົນທີ່ແນມເຫັນຄວາມຫາຍະນະ ທີ່ຈະເກີດແກ່ປະເທດຊາດແລະປະຊາຊົນ

ໂດຍສະເພາະແນວຄິດປ່ຽນຣະບອບການປົກຄອງ ຈາກຣະບອບປະຊາທິປະໄຕ ອັນມີຊາດ ສາສນາ ພຣະມະຫາກະສັດແລະປະຊາຊົນເປັນເຈົ້າຂອງປະເທດ ໄປເປັນຣະບອບການປົກຄອງໃນຣະບອບສາທາຣະນະຮັກປະຊາທິປະໄຕ ຊຶ່ງເປັນຄວາມ-ກຸວິນຫາ-ຕາມໃຈຍາກຫລາຍກວ່າ ທີ່ຈະເຄົາຣົບກົດເກນການພັທນາຂອງສັງຄົມລາວ ບໍ່ສອດຄ້ອງຢ່າງຍິ່ງກັບລັກສະນະສັງຄົມລາວ ແລະເປັນອຸປະສັກຮ້າຍແຮງຕໍ່ການພັທນາການ ທາງການເມືອງຂອງປະເທດລາວ ທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງພັທນາໄປຕາມທິດທາງພັທນາການທາງການ

ເມືອງຂອງປະເທດ ເອເລັຽແປຊີຟິກ-ໃນຍຸກເອເລັຽທີ່ເນັ້ນຄວາມເປັນປະຊາທິປະໄຕຂອງ
ປະຊາຊົນ ເນັ້ນຄວາມໂປ່ງໃສຄວາມເປັນທັມມາພິບານ ຄຳນຶງເກື່ອງການພັທນາຄຸນນະ
ພາບຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ ແລະການເປີດຊ່ອງໂອກາດໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນໃນການພັທນາ
ຊີວິດຂອງຕົນເອງ ໃຫ້ສົມບູນຮອບດ້ານແທ້ໆ ເພື່ອໃຫ້ປະຊາກອນຂອງປະເທດຂອງຕົນ
ເປັນປະຊາກອນຄຸນນະພາບ ສາມາດດຳລົງຊີວິດຢູ່ໄດ້ເປັນຢ່າງດີບົນຜືນໂລກດວງນີ້

ພຶດຕິກຳຂອງກຸ່ມສາມາດພາດກາງລາວໃນຣະບອບຄອມມິນິສວຽດນາມ ບົ່ງ
ບອກເກື່ອງຄວາມໂລບຈົນໝ້າມືດຫລາຍກວ່າສິ່ງອື່ນໄດ ເຕັມໄປດ້ວຍພຶດຕິກຳສັສນແລະ
ສວຍໂອກາດ ຄຳນຶງແຕ່ຜົນປະໂຫຍດຕົນຊນິດ-ໄຮ່ຢ່າງອາຍ-ນອ້ຍຄົນໝັກທີ່ຈະເຂົ້າຮ່ວມ
ດ້ວຍ ຍົກເວັ້ນກຸ່ມຄົນທີ່ໄດ້ສະເໜີປະໂຫຍດມະຫາສານ ຈາກການສະກຸງປະນາຣະບອບ
ຄອມມິນິສວຽດນາມ ຮວ່ມທັງບັນດາ -ລິວລີ້-ທີ່ກຸ່ມທຶນຄອມມິນິສວຽດນາມຊຸບລຽ້ງ
ໃວ້ໄຊ້ງານເໝືອນດັ່ງຄວາຍໂຄນາ -ຊຶ່ງມີຈຳນວນຈຳກັດແລະນັບວັນຈະຕາຍ
ຊາກໄປ ຫາມີຊີວິດຊີວາແຕ່ປະການໄດບໍ່ໄດ້

ເບິ່ງໃນມຸມທີ່ກວ້າງຂຶ້ນ ບົນການທີ່ໃຫ້ຂຶ້ນ ພຶດຕິກຳແລະຄວາມຄິດຂອງພວກ
ເຂົາຫາໄດ້ສະຫອ້ນ ເກື່ອງວິສັຍທັດອຸດົມການທີ່-ກ້ວໝ້າ-ແຕ່ປະການໄດບໍ່ໄດ້-ໝ້າຊຶ້ງ
ມັນໄດ້ຫລຸດລອດອອກຈາກການ ແຫ່ງຄວາມເປັນຈິງຢ່າງຊຶ້ນເຊິ່ງ ທັງຂອງປະເທດລາວ
ແລະຂອງສັງຄົມໂລກ ໂດຍຮວມທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງທີ່ພວກເຂົາທຳກັນຄິດກັນ ລວ້ນເປັນ
ຂອງຄວາມຕ້ອງການສະເພາະຕົວ ອັນໄຮ້ຂີດຈຳກັດ ອັນເປັນຜົນຂອງການທຳງານ ຂອງ
ຈິດໃຜຕ່ຳທີ່ເອີ້ນວ່າ- ໂລບ-ກັບ-ຫລົງ-ຫາໄດ້ຍິດໝັ້ນໃນຄວາມເປັນຈິງ ເຄົາຣົບຄວາມ
ເປັນຈິງ ຫາໄດ້ຍິດໝັ້ນໃນຜົນປະໂຫຍດຂອງຄົນສ່ວນໃຫ່ຽ ເຄົາຣົບ
ສັກສີຄວາມເປັນມະນຸດ ແຕ່ປະການໄດບໍ່ໄດ້

ສິ່ງພວກເຂົາເອີ້ນວ່າ- ປະຊາທິປະໄຕນັ້ນ-ກໍ່ເປັນພຽງຂໍ້ອ້າງສຳຫລັບການໄຊ້ອຳ
ນາດ ແບບເປັນເສດທໍ່ນັ້ນເອງ

ຈຶ່ງຍອມບໍ່ໄດ້ຮັບການສນັບສນູນ ຈາກຄົນທີ່ວ່າໄປທີ່ຮັກຊາດ-ຮັກປະຊາທິປະໄຕ
ແລະຮັກຄວາມເປັນທັມ

ທັງໝົດນີ້ຄືເຫດປັດຈັຍ ເບື້ອງຕົ້ນຂອງການປ່ຽນແປງເປັນການ-ປູຜື້ນການ
ສ້າງສາຍການພົວພັນໃຫ້ແກ່ຂບວນການ ການເມືອງສ່ວນປະຊາຊົນຂຶ້ນມາເຕັ້ນ
ແລ່ນສະແດງບົດບາດຜູ້ນຳ ຊຶ່ງກໍຄືການເປັນເຈົ້າພາບເຈົ້າສັດທາຕົວຈິງ -ໃນການ
ປ່ຽນແປງທາງການເມືອງ ທີ່ປະເທດລາວຈຳຕ້ອງເປັນໄປ ຕາມແນວໄນ້ມພັທນາ
ການຂອງໂລກ ໃນຍຸກເອເລັຽນີ້

ທີ່ນີ້ ເມື່ອອຳນາດການປ່ຽນແປງທາງການເມືອງ ຕົກຢູ່ໃນກັມມີຂອງຂບວນການ
ການເມືອງສ່ວນປະຊາຊົນແລ້ວ ການປັບການະຄຸນອຳນາດສາມຝ່າຍ ໃນຣະບອບປະ
ຊາທິປະໄຕ ອັນມີຊາດ ສາສນາ ພຣະມະຫາກະສັດແລະປະຊາຊົນເປັນເຈົ້າ ກໍ່ສາມາດ
ທຳໄດ້ ໂດຍເພີ່ມອຳນາດຂອງສ່ວນປະຊາຊົນ ເຂົ້າໄປໃນໂຄງສ້າງດຸນອຳນາດສາມຝ່າຍ
ໃຫ້ອຳນາດສ່ວນປະຊາຊົນຄົງໄວ້ຊຶ່ງການະຂອງຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງປະເທດຢ່າງຍິ່ງຍືນ

ໃນຮູບທັມກໍ່ຄື ການໄດ້ທີ່ກຽວກັບການບໍລິຫານປະເທດ-ແມ່ນໂດຍຮັກບານປະຊາ
ຊົນ ການກຳໜົດຕົວບົດກົດໝາຍ -ໂດຍສະພາປະຊາຊົນ-ແລະການຕັດສິນຄະດີຄວາມ
ກໍ່ແມ່ນສານປະຊາຊົນ-ຈະຕ້ອງກືເອົາຜົນປະໂຫຍດຂອງປະຊາຊົນເປັນຕົວຕັ້ງ ສເນີ
ຄວາມຍຸຕິທັມ ຈະຕ້ອງຢູ່ເທິງການຮວ່ມກັນ ຄື ຜົນປະໂຫຍດຂອງປະຊາຊົນລາວ

ຫົວໃຈ -ຂອງການເມືອງລາວຍຸກໃໝ່ ໃນຣະບອບປະຊາທິປະໄຕອັນມີຊາດ ສາສນາ
ພຣະມະຫາກະສັດແລະປະຊາຊົນເປັນເຈົ້າຂອງປະເທດ ກໍ່ຄືຂບວນການເມືອງສ່ວນປະຊາ
ຊົນນຳ ໂດຍຂບວນການລາວອິສຣະເພື່ອປະຊາທິປະໄຕ ເປັນເຈົ້າຂອງປະເທດ ໃນການ
ໄຊ້ອຳນາດຮວ່ມກັບຕົວແທນພາກຮັກແລະເອກຊົນ ທຳການປຶກສາຫາລືຮວ່ມກັນຈັດ
ທຳຣະບົບກຳກັບ-ກຳໜົດທິດທາງການພັທນາທາງການເມືອງ ທາງການເສກກິດສັງ
ຄົມ ຂອງປະເທດລາວຍຸກໃໝ່-ວາງຮາກການທີ່ຍິ່ງຍືນໃຫ້ແກ່ຣະບວນການພັທນາ
ຂອງການເມືອງລາວຍຸກໃໝ່ ໃນຣະບອບປະຊາທິປະໄຕ ອັນມີຊາດ ສາສນາ
ພຣະມະຫາກະສັດແລະປະຊາຊົນເປັນເຈົ້າ

ທັງນີ້ ການທີ່ຂບວນການ ການເມືອງສ່ວນປະຊາຊົນເປັນເຈົ້າ -ຮວ່ມກັບພາກສ່ວນ
ຕ່າງ ໆ ກຳກັບໄຊ້ອຳນາດ ໂດຍກືເອົາຜົນປະໂຫຍດຂອງປະຊາຊົນເປັນຕົວຕັ້ງແລ້ວ

ຮັກສາໃ້ ຊຶ່ງສະກາບັນຊາດ ສາສນາ ພຣະມະຫາກະສັດແລະປະຊາຊົນ ຕຣອດໄປ
ນັ້ນ ມີຄວາມແຕກຕ່າງໄປຈາກການໄຊ້ອໍານາດພຣະເດັດການໂດຍຊົນຊັ້ນກັມມາຊິບ ດັ່ງທີ່
ເປັນຢູ່ທີ່ໄປໃນກຸ່ມປະເທດສັງຄົມນິຍົມ ຊຶ່ງບາງທີ່ພວກເຂົາກໍ່ເອີ້ນ ຣະບອບການເມືອງ
ຂອງພວກເຂົາເອງວ່າ ເປັນປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນ ພວກເຮົາຈຶ່ງມາເອີ້ນການເມືອງ
ລາວຍຸກໃໝ່ໃນຣະບອບປະຊາທິປະໄຕອັນມີຊາດ ສາສນາພຣະມະຫາກະສັດແລະປະຊາ
ຊົນເປັນເຈົ້າ ພວກເຮົາຈຶ່ງເອີ້ນວ່າເປັນປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນເປັນເຈົ້າຂອງປະເທດ

ການເມືອງໃໝ່ຢຶດໃນຫລັກປະຕິບັດຕົນ ໃຫ້ຢູ່ໃນສິນຫ້າກໍ່ພຽງພໍ - ຄໍາຕອບວ່າ
ກຳຜິດຂໍ້ໄດ້ຂໍ້ນຶ່ງກໍ່ບໍ່ໄດ້ ເມື່ອເກີດເຫດຂຶ້ນຜົນຈາກກະບວນການຍຸຕິທັມ ຕັດສິນແລ້ວ
ວ່າ ຜິດຈົງຕ້ອງໄດ້ຮັບໂທດເດັດຂາດ ຫ້າທ່າງາມການເມືອງຕຣອດຊີວິດ ເພາະບໍ່
ເຊັ່ນນັ້ນກໍ່ຈະວົນວຽນກັບມາອີກ ການຈະເຂົ້າມາບໍລິຫານບໍ່ນເມືອງ ຕ້ອງເປັນຄົນ
ດີ ທັງກາຍແລະໃຈ

ຂໍຝາກຂໍຄວາມເກື່ອງ ຂບວນການລາວອິສຣະ ໃນອະດີດແລະປັດຈຸບັນ ການປາ
ສັຍໃນຈຸດຕ່າງ ໆ ຢ່າເວົ້າຕົວະໃຫ້ເວົ້າແຕ່ເຮືອງຈິງ ເທົ່າທີ່ພັງບາງເຮືອງຂໍ້ຕົວະ
ສ້າງເຮືອງເໝືອນເລັ່ນກິລາ ພວກໝູ່ມນອ້ຍເຂົ້າເຈົ້າພັງແລ້ວຍັງຮູ້ວ່າເປັນເຮືອງຂໍ້
ຕົວະ ເຮົາຕ້ອງເປັນຕົວຢ່າງທີ່ດີແກ່ເຍົາວະຊົນ ເມື່ອຈະປຽບການເມືອງໃໝ່ ຕ້ອງ
ປຽບທີ່ຕົວເຮົາກ່ອນ ກຳຈະສ້າງຄາຍຄວາມຄຽດຄວນເລັ່ນຕຣິກປະຊິດ ນັກການ
ເມືອງຊົ່ວ ໆ ບໍ່ໄຊ້ເວົ້າຂໍ້ຕົວະເພື່ອຊວນເຊື່ອເທົ່ານັ້ນ ແລ້ວໃຫ້ໄປຫາພັງເພງ ໄປຫາ
ຄົນເດັກດີ ໄປຫາຂອງສັນສະນີ ໄປຫາບາຄະພິງ ມາເປີດໃຫ້ທຸກ ໆ ຄົນພັງເນື້ອ
ເພງດີຫລາຍ ກຳໃຜພັງເພງນີ້ແລ້ວຄິດບໍ່ໄດ້ ກໍ່ບໍ່ຄວນເກີດມາເປັນຄົນແລ້ວ
ການເມືອງໃໝ່ນີ້ ຄື ການສ້າງຄວາມເປັນທັມໃຫ້ກັບສັງຄົມ ເມື່ອມີ
ຄວາມເປັນທັມ ກັບສັງຄົມແລ້ວ ຈຶ່ງຈະເກີດປະຊາທິປະໄຕ

ຈາກສູນກາງ ສັນພູໝອກ ທີ່ນະຄອນວຽງຈັນ

ໃນນາມລາວອິສຣະ ວັນທີ-25-5-00